

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะแบ่งเป็น 2 ชั้นด้วยกันโดยในช่วงแรกจะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยจะทำการสำรวจ (Survey) หา กลุ่มผู้ร่วมชมโทรทัศน์ในเขตหมู่บ้านสันมงคล หมู่ 12 ตำบลแม่จันอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ใน สถานที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งชุมชน เช่น ตลาด วัด ร้านขายของชำ หรือในสถานที่ส่วนบุคคลเช่น ในครัวเรือนทั่วไป และเป็นการกลั่นกรองข้อมูล (Screening Process) ในเบื้องต้น

เมื่อได้ข้อมูลของประชาชนในหมู่บ้านที่รับชมโทรทัศน์ร่วมกันแล้ว ผู้วิจัยก็จะดำเนินการ ส่วนในขั้นที่ 2 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในช่วงแรกมาทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กลุ่มผู้ร่วมรับชมเพื่อหาความหมายในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน รวมทั้งทำการสังเกต พฤติกรรม การรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของผู้ชมในหมู่บ้าน

เนื่องจากผู้วิจัยเคยอาศัยอยู่ในพื้นที่และได้รู้จักกับประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างดี จึงได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดี ทำให้ไม่มีอุปสรรคในการสัมภาษณ์เพราะว่าผู้วิจัยสามารถใช้ ภาษาพื้นบ้าน (คำเมือง) ได้เป็นอย่างดี การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลงภาคสนามเพื่อทำการสำรวจ สัมภาษณ์ชาวบ้านในหมู่บ้านที่มีการรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน รวมถึงการเข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วม ตามบ้านประชาชนในพื้นที่

แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่นักวิจัยจะทำการวิจัยในครั้งนี้ เป็นกลุ่มประชาชนชนบทในเขตพื้นที่ หมู่ 12 หมู่บ้านสันมงคล ตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ทั้งหมด 74 หลังคาเรือน ซึ่งมี ประชากรทั้งสิ้น 313 คน แต่ในงานวิจัยนี้จะใช้ หน่วยครัวเรือนเป็น หน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เพื่อจะทำการตรวจสอบว่ามีการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันเป็นประจำหรือไม่ และใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

จากการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามพบใน 74 ครัวเรือน ไม่มีบุคคลอาศัยอยู่ 3 ครัวเรือน (บ้านเลขที่ 54, 62, และบ้านไม่มีเลขที่) และ 1 ครัวเรือนไม่มีโทรศัพท์และไม่ดูโทรศัพท์ร่วมกับใครเลย ใช้บ้านเป็นเพียงที่นอนเท่านั้น และ 2 หลังคาเรือนไม่มีโทรศัพท์แต่รับชมโทรศัพท์ร่วมกับครอบครัวอื่น ผู้วิจัยพบว่าการรับชมโทรศัพท์ร่วมกันในหมู่บ้านสันมงคลมีทั้งหมด 70 ครัวเรือน และได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ชมที่รับชมโทรศัพท์ร่วมกัน (Key Informants) ให้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้วิจัยดังรายชื่อต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 รายชื่อของเจ้าบ้านในหมู่บ้านสันมงคลที่ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
1	1	นายประเทือง ขลุ่ยประเสริฐ	มีสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 6 คนคือครอบครัว ตัวเองและครอบครัวของลูกชาย บ้านอยู่รวมกันสอง ครอบครัว มีอาชีพทำสวนและค้าขาย
2	2	นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีรัตน์	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย นายศักดิ์สิทธิ์ ภรรยา และลูกชาย 2 คน นายศักดิ์สิทธิ์ มีอาชีพทำ สวน และภรรยามีอาชีพเป็นพยาบาล
3	4	นางอำไพ สอนสุกอง	สมาชิกภายในบ้าน 5 คน แต่อยู่จริงๆ 4 คน เนื่องจากสามี นางอำไพไปทำงานต่างประเทศ นาง อำไพมีลูกสาว 2 คน และมีแม่ของสามีอาศัยอยู่ด้วย
4	6	นายบุญตัน จันทาพูน	มีสมาชิกในครอบครัว 5 คน แต่ปัจจุบัน เหลือ 3 คน คือภรรยา และลูกชายชื่อนายอรรถวุฒิ จันทาพูน นายบุญตัน มีอาชีพทำสวน ภรรยามีร้านขายผลไม้ ในตลาด ส่วนนายอรรถวุฒิ ลูกชายกำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิค จังหวัดเชียงราย
5	9	นางจิน อุตแก้ว	มีสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว 3 คน ด้วยกันคือ สามีชื่อ นายชุม อุตแก้ว และพ่อ ซึ่งชอบดื่มเหล้า นางจิน มีอาชีพขายกล้วยทอด ส่วนสามี มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป
6	10	นายเมา สาระนันท์	มีสมาชิกด้วยกันทั้งหมด 4 คน เด็กสองคน นายเมา ทำอาชีพรับจ้างก่อสร้าง และทำนา ถ้าฤดูกาลทำนา ก็จะจะอยู่บ้านทำนา ถ้าหมดฤดูกาลก็จะเข้ามา กรุงเทพฯ ทำงานก่อสร้าง

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
7	11	นายวงศ์ ปาระกา	มีผู้อาศัยทั้งหมด 2 คน ประกอบด้วย นายวงศ์และภรรยา ทั้ง 2 มีอาชีพรับจ้าง
8	12	นายสายหยุด คำบุญชู	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย นายสายหยุดภรรยาและ ลูกอีก 2 คน
9	13	นาย จาย พรหมปัญญา	มีผู้อาศัยภายในบ้านจริงๆ แค่คนเดียวคือ นายจายพรหมปัญญา แต่ในทะเบียนบ้านมี 2 คน อีกคนคือนางสาว อาแย ป่อแฉ่ แต่ปัจจุบันได้ไปทำงานอยู่ในเมืองแล้ว
10	14	นายฝึก ใฝ่ตา	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คน คือนายฝึกและภรรยา และหลานอีก 2 คน ทั้งหมดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป
11	15	นายทักษิณ จิตอ่อนน้อม	นายทักษิณ อาศัยอยู่คนเดียว มีอาชีพรับจ้างทั่วไป
12	16	นายประสิทธิ์ เทพปัญญา	มีสมาชิกในบ้านทั้งหมด 8 คน ทั้งหมด 2 ครอบครัว นายประสิทธิ์ และภรรยา มีอาชีพทำสวน ลูกสาวคนโตทำงานธนาคาร คนที่สองเป็นอาจารย์ คนที่สามทำงานบริษัทในเมือง ลูกเขยทำงานบริษัท และมีหลานอีก 2 คน
13	17	นางอำนาจ พิษณะกุล	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย นางอำนาจสามี และลูกอีก 2 คน นางอำนาจและสามี มีอาชีพค้าขาย
14	18	นายสุข จันทาพูน	นายสุข จันทาพูน บ้านเลขที่ 18 ในบ้านอยู่ด้วยกัน 2 คนกับหลานสาว (เป็นลูกสาวของลูกสาวแม่ของเด็กเสียชีวิตแล้ว พ่อเด็กจะไปมีครอบครัวใหม่ จึงอยากให้หลานอยู่กับตา) นายสุขมีอาชีพรับจ้างทั่วไปในหมู่บ้าน ในบ้านมีโทรทัศน์ 1 เครื่อง ขนาด 14 นิ้ว
15	19	นางคำ โลहित	นางคำ โลहित บ้านเลขที่ 19 อยู่กับหลาน 5 คน เป็นชาย 3 คน ผู้หญิงอีก 2 คน หลานๆเปิดร้านอาหารในหมู่บ้านอีกหมู่บ้านหนึ่ง

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
16	20	นายระ นางศรีอร ปาระกา	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คน บ้าน 2 หลัง นายระ และ นางศรีอรเปิดร้านขายของชำในหมู่บ้าน ส่วนบ้านอีก หลังหนึ่งลูกชายอยู่กับครอบครัวอีก 3 คน ลูกชาย ชื่อ นายกิตติวัฒน์ ปาระกา อาชีพทหาร และนาง กนกกร ลูกสะใภ้ก็เลี้ยงลูกอยู่บ้านและตอนนี้ก็ยัง ท้องอยู่ บ้านนางศรีอร มีโทรทัศน์ 1 เครื่อง
17	23	นายสม เบญจสุข	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย นายสม ภรรยา และ ลูก อีก 3 คน นายสมและภรรยามีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป
18	24	นายเพชร จากภัย	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย นายเพชรและ ภรรยาและลูก 2 คน
19	25	นาย ตา พูกาศ	มีผู้อาศัยทั้งหมด 1 คน คือ นายตา มีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป
20	25/1	นายเสรีรัฐ ใหม่ภาค	นายเสรีรัฐ ใหม่ภาค อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 25/1 ครอบครัวนายเสรีรัฐ เป็นครอบครัวมีฐานะยากจน มาก อยู่กับภรรยาสองคนในบ้าน มีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป ลูกๆทำงานอยู่ต่างจังหวัด
21	26	นายบุญ เรือนแก้ว	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วย นายบุญและ น้องชายอีก 2 คน
22	27	นางเตียมตำ ชุ่มเมืองเย็น	มีผู้อาศัยทั้งหมด 2 คน คือนางเตียมตำ และลูกสาว
23	27/1	นายดวงจันทร์ บั้งเงิน	มีผู้อาศัยทั้งหมด 2 คน ซึ่งประกอบด้วย นายดวง จันทร์ และภรรยา มีอาชีพค้าขายผลไม้ตามฤดูกาล
24	28	นางสาวศิริขวัญ คำแก้ว	อยู่กัน 3 คน สามีภรรยา มีอาชีพขายกล้วยเตี๋ย ส่วน สามีเป็นมอเตอร์ไซด์รับจ้างในเมืองแถวตลาด
25	29	นายสว่าง นาพิกุล	นายสว่าง นาพิกุล มีสมาชิกทั้งหมด 3 คน ภรรยา และลูก ครอบครัวนายสว่างมีอาชีพค้าขาย
26	30	นายอ้าย ชมพุกेत	มีสมาชิก 5 คน มีอาชีพทำสวน ปลูกผักสวนครัวตาม ฤดูกาล มีโทรทัศน์ขนาด 21 นิ้ว ตั้งอยู่บริเวณห้อง โถง

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
27	31	นางทัศนาศรีสุวรรณ	นางทัศนาศรีสุวรรณ มีสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 4 คน มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ทั้งตัวเองและสามี ส่วนลูกๆเรียนหนังสือ มีเครื่องรับโทรทัศน์ จำนวน 1 เครื่อง ขนาด 21 นิ้ว ไว้ในสวนด้านล่างของบ้าน
28	32	นางแก้ว ชุ่มเมืองเย็น	นางแก้ว ชุ่มเมืองเย็น มี สมาชิกอยู่ 2 คน มีอาชีพค้าขายของชำในหมู่บ้าน มีเครื่องรับโทรทัศน์อยู่ 1 เครื่องซึ่งเป็นเครื่องเก่าที่ลูกสาวยกให้เพราะลูกสาวซื้อเครื่องใหม่
29	32 บ้านเลขที่ เดียวกันกับ นางแก้ว	นางสุรินทร์ ชุ่มเมืองเย็น	นางสุรินทร์ ชุ่มเมืองเย็น มีสมาชิกด้วยกัน 3 คน สามี ภรรยาและ ลูกชาย นางสุรินทร์เป็นแม่บ้านเลี้ยงลูก อยู่บ้าน ส่วนสามีมีร้านทำอัลลอย อยู่อีกหมู่บ้านหนึ่ง มีโทรทัศน์ 1 เครื่องขนาด 21 นิ้ว บ้านเลขที่เดียวกัน กับนางแก้ว แต่อยู่บ้านคนละหลัง
30	33	นายมี มะโนทะ	มีสมาชิกทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย นายมี ภรรยา และลูก 4 คน
31	36	นายประกอบ แซ่เลื่อง	อาชีพค้าขาย ทำสวนส้ม และทำอาหารส่ง สมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 4 คน ภรรยา ลูกชายอายุ 5 ขวบ และลูกสาวที่เพิ่งเกิดได้ 1 เดือน
32	37	นางสุธรรม เกากาย/	มีสมาชิกทั้งหมด 2 คน สามีรับจ้างสร้างบ้าน (ก่อสร้าง) ภรรยา นางจันทร์ดี ก้านตอดอก เป็นแม่บ้าน
33	39	นางพร อุตแก้ว	อาชีพแม่บ้าน สามีชื่อ นายวรุฒิ มอเตอร์ไซด์ รับจ้างและลูกสาวอีก 2 คน ชื่อเวรดี และพิมวดี 11 ปี และ 6 ปี
34	40	นางแก้ว แสงอาทิตย์/ นายเสี้ยม แสงอาทิตย์	มีสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 6 คน สามี ลูกชาย ลูกสะใภ้ ลูกสาว ที่แต่งงานแล้วและลูกเขย อยู่จริง แค่ 3 คน คือนางแก้ว นายเสี้ยม และ หลานชาย อายุ 10 ขวบ
35	40/1	นางดา รวมคำ	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน นางดา เสียชีวิตแล้ว มีลูกสาวเหลืออยู่ 3 คน ซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านขณะนี้

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
36	41	นางเสงี่ยม ประดณ	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย นางเสงี่ยม สามี และลูกอีก 3 คน นางเสงี่ยม มีอาชีพค้าขาย ส่วนสามีรับจ้างขับมอเตอร์ไซด์รับจ้าง
37	43	นายจันทร์แก้ว ขัติยะ	มีผู้อาศัยทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย ภรรยาและลูก 2 คน และน้องสาวภรรยาอีก 2 คน นายจันทร์แก้ว และภรรยามีอาชีพ ขายผลไม้
38	44	นางจันทร์ศรี สุรินดี๊ะ	มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 3 คน ดังนี้คือ ลูกชายชื่อนายสุริยัน และลูกสะใภ้
39	45	นายสุคำ ชมพุกะตุ	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คนด้วยกันประกอบด้วยนายสุ คำ ภรรยาและลูกอีก 3 คน นายสุคำ มีอาชีพค้าขาย ผลไม้ที่หน้าวัด
40	47	นางเทพ ใหม่ภาค	มีผู้อาศัยทั้งหมด 4 คนด้วยกัน ประกอบด้วย นาย เทพ ภรรยา และลูกอีก 2 คน
41	48	นางบัวลอย มงคลดี	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คน ประกอบ ด้วยนาง บัวลอยซึ่ง เสียชีวิตแล้ว ลูก 2 คนทำงานอยู่ต่างจังหวัด ลูกสาว อีก สองคนอยู่บ้านทำงานรับจ้างทั่วไป และ หลานชาย อีก 1 คน
42	49	นายบุญกำ ศรีวิธา	มีสมาชิกทั้งหมด 3 คน ภรรยา ชื่อนางปิ่นคำ และ ลูก ทั้งสองมีอาชีพ รับจ้างก่อสร้าง
43	50	นายจิ้น ใหม่ภาค	มีผู้อาศัยทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย นายจิ้นภรรยา และลูกอีก 3 คน นายจิ้นและภรรยามีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป
44	51	นายเจียง จากภัย	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วยนายเจียง ภรรยาและ ลูกชาย 1 คน
45	52	นายประเสริฐ จากภัย	มีผู้อาศัย 1 คน คือ นายประเสริฐ ซึ่งมีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป
46	53	นาย เจย กองมา	นายเจย กองมา อาชีพรับจ้างทั่วไปภายในหมู่บ้าน นายเจยอาศัยอยู่คนเดียว มักจะดูโทรทัศน์บ้านนาย ระเพื่อนบ้านละแวกนั้น

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
47	55	นายชื่น จันทาพูน	มีสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 5 คน ตามทะเบียนบ้าน อยู่ด้วยกันปัจจุบัน 4 คน มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในหมู่บ้านและหมู่บ้าน ไกลเคียง
48	56	นายพิพัฒน์ เทพปัญญา	มีผู้อาศัย 1 คน คือตัว นายพิพัฒน์ ซึ่งมีอาชีพ เป็นช่างทำเฟอร์นิเจอร์
49	64	นายสมจิตร มูลภาค	มีสมาชิกทั้งหมด 4 คน นายสมจิตร มูลภาค ทำอาชีพก่อสร้าง ส่วนภรรยารับจ้างทำงานในโรงน้ำดื่ม ครอบครัวนายสมจิตรรับชมโทรทัศน์ร่วมกันทุกวัน
50	64/1	นายอ้าย ดวงเลิศ	มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีฐานะค่อนข้างยากจน(บ้านมีลักษณะเป็นกระท่อม) ที่บ้านมีโทรทัศน์ ขาดที่ซื้อต่อคนอื่นมาหลายปีแล้ว ตนเองและครอบครัวอยากได้โทรทัศน์แต่เนื่องจากฐานะการเงินยังไม่ดีจึงยังไม่ได้ซื้อ
51	65	นายพ่น/นางศรี จันทร์ ดวงเลิศ	มีสมาชิกทั้งหมด 4 คน อาชีพรับจ้างก่อสร้าง ลูกสาวชื่อน้องแนน ส่วนลูกชายต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำจังหวัดเชียงราย
52	67	นางจ่าย เลขผสม	สมาชิกในครอบครัวด้วยกันทั้งหมด 5 คน สามีสื่อ นายปรีชา เลขผสม มีอาชีพรับจ้างสร้างบ้านลูกชายชื่อนายอานวย อยู่ชั้น ม.6 ลูกชาย 2 คน แต่งงานและย้ายออกไปมีครอบครัวแล้ว
53	67/1	นางผัด จันทาพูน	สมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 4 คน สามี และลูก อีก 2 คน นางผัดมีอาชีพขายก๋วยเตี๋ยว ส่วนสามี มีอาชีพรับจ้าง ในบ้านนางผัดโทรทัศน์ขนาด 34 นิ้ว ตั้งอยู่บริเวณกลางห้องรับแขกซื้อมาเมื่อ 1 ปีที่แล้ว
54	70	นายบุญเลิศ ใจงาม	เป็นครอบครัวเดี่ยว ชาวเยอรมันมีอาชีพเป็นครูสอนศาสนา มีลูก 4 คนและภรรยาซึ่งก็เป็นชาวเยอรมันเหมือนกัน

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
55	74	นางศรีพรรณ เชื่อนชัยวงศ์	ครอบครัวมีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือสามีชื่อนาย ประเสริฐ และ ลูกอีก 2 คน ชื่อ ด.ช จักกฤษ อายุ 14 และด.ช นนทการ อยู่ชั้นอนุบาล 2
56	75	นายดี ชมพูเกตต์	ครอบครัวมีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือ นายดี นาง บัว รม และลูกสาวอีก 2 คน
57	76	นายประถม จิตอ่อนน้อม	ครอบครัวมีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือ นายประถม ภรรยา และ ลูก 2 คน
58	77	นางละมัย วงศ์ธานี	มีสมาชิกทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย นางละมัย สามี และลูก 3 คน นางละมัยมีอาชีพขายพวงมาลัย และสามีมีอาชีพรับจ้างทั่วไปในหมู่บ้าน
59	78	นาย เอกชัย ร้องขันแก้ว	มีสมาชิกทั้งหมด 2 คน คือ นายเอกชัย ที่เป็นทหาร เกณฑ์ และน้องชาย อีก 1 คน ที่ติดเชื้อเอดส์ไม่มี อาชีพ
60	79	นางผุสดี กองมา	สมาชิกทั้งหมด 3 คน คือตนเอง สามี และลูกสาว มี อาชีพรับจ้างตั้งแต่ก่อสร้าง ปลูกข้าว ปลูกถั่ว ส่วน สามีมีอาชีพทำสวน และเลี้ยงหมู โทรทัศน์จะมี ด้วยกัน 2 เครื่อง เครื่องเล็ก 14 นิ้วตั้งอยู่บริเวณ ห้องรับแขก ส่วน เครื่องใหญ่ 21 นิ้วตั้งไว้ในห้องนอน
61	80	นายบุญกานต์ แก้วกาบคำ	มีสมาชิกอยู่ด้วยกันทั้งหมด 4 คน มีอาชีพรับจ้าง รายวันทั่วไป
62	81	นาง นาง เสนา	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วยนาง นาง ลูก ชาย และหลาน ซึ่งเป็นลูกของลูกสาว 1 คน นางนาง มีอาชีพรับจ้างทั่วไป
63	82	นายศิริพงษ์ สวนทา	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วย นายศิริพงษ์ ภรรยา และลูกทั้ง 2 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป
64	84	นางสุดารัตน์ ยีนยงแสน (ลูกสาวอดีต ผู้ใหญ่บ้าน)	(ลูกสาวผู้ใหญบ้าน) มีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือ ตนเอง สามี และลูก อีก 2 คน นางสุดารัตน์ มีร้าน ขายของชำภายในหมู่บ้าน

ลำดับ	บ้านเลขที่	รายชื่อ เจ้าบ้าน	รายละเอียดครอบครัว
65	85	นายบรรดาศักดิ์ ยีนยงแสง	มีผู้อาศัยทั้งหมด 3 คน คือนายบรรดาศักดิ์และภรรยา ทั้งสองมีอาชีพ รับจ้าง
66	86	นางดอกอ้อ ชมพุกेत	มีสมาชิกทั้งหมด 2 คน ตนเองกับสามี นางดอกอ้อทำอาชีพเปิดร้านขายเนื้ออย่าง หมูย่าง บริเวณใกล้บ้าน ส่วนสามีทำอาชีพรับจ้างทั่วไป
67	87	นายพงศธร ชุมทอง	ครอบครัวมีสมาชิก 4 คน รับราชการครู ทั้งภรรยาและสามี มีลูก 2 คน
68	89	ว่าที่ ร.ต.ชัชฎษา ธรรมวงศ์	มีผู้อาศัย 3 คน มีอาชีพรับราชการตำรวจ มีลูก 2 คน
69	91	นายจ๋านอง ภีระบัน	มีผู้อาศัยทั้งหมด 7 คน ประกอบด้วย พ่อ นายจ๋านอง ภรรยา น้องชาย หลาน และลูกสาวอีก 2 คน นายจ๋านองเป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน มีอาชีพค้าขาย ของกินเล่นตามตลาดนัดและทำสวนผลไม้
70	94	นางเยาวเรศ ปิยะสันต์	มีสมาชิกทั้งหมด 4 คน นางเยาวเรศ มีอาชีพเป็นครู รวมทั้งสามี มีลูก 2 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 6 ขั้นตอนหลักคือ

1. ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่รับชมโทรทัศน์ร่วมกันโดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey) โดยขั้นตอนนี้ผู้ประสานงานที่เป็นคนในพื้นที่และผู้วิจัยเป็นคนกระจายแบบสอบถามไปยังทุกหลังคาเรือนในหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ทำการกรอกแบบสอบถาม ในกรณีที่ไม่มีผู้ที่รู้จักอยู่แล้วจะเข้าไปแนะนำตัวเองและบอกกล่าววัตถุประสงค์ ในการสอบถาม ส่วนในกรณีที่มีผู้ที่รู้จักกันอยู่ในหมู่บ้านก็สามารถที่จะเข้าไปพูดคุยกับผู้นั้น และสามารถให้เป็นผู้แนะนำให้กับบ้านหลังอื่นได้ แบบสอบถามจะมีคำถาม ที่สำคัญ 3 ส่วนใหญ่ด้วยกันดังนี้
  - 1.1 ความถี่ในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของประชาชนในเขตหมู่บ้าน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนย่อยด้วยกัน โดยส่วนที่ 1 จะหาความถี่ในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันกับ

สมาชิกในครอบครัว และส่วนที่ 2 จะถามถึงความถี่ในการรับชมโทรทัศน์ ร่วมกับบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว

1.2 การรับชมของผู้รับชมร่วมกันจำแนกตามประเภทของรายการ

- รายการละคร
- รายการข่าว
- รายการประเภทกีฬา
- รายการประเภทอื่นๆเช่น รายการสารคดี เกมโชว์

1.3 สถานีโทรทัศน์ที่เปิดรับชมเป็นประจำ

1.4 กลุ่มผู้ร่วมรับชมโทรทัศน์เป็นประจำ ในครอบครัว และบุคคลภายนอก

2. คัดเลือกแบบสอบถามที่เห็นว่าเป็นผู้ร่วมชมโทรทัศน์อย่างสม่ำเสมอ (Co-Active Viewer) เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก
3. แนะนำตัวเองอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะทำการวิจัยต่อ
4. ทำการนัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ ในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก
5. ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะทำการเดินทางไปทำการวิจัยในเวลาและสถานที่ที่สะดวกสำหรับผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ แบบพูดคุยซักถามแบบรายบุคคล และเป็นแบบกลุ่ม (Individual and Group Interview) แนวคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการศึกษาในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของผู้ชมในหมู่บ้านต้นมงคล เช่น ช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน ลักษณะการนั่งรับชม ร่วมกัน นั่งพื้นหรือนั่งเก้าอี้รับชม ลักษณะการวางเครื่องรับโทรทัศน์ การปฏิสัมพันธ์ หรือการพูดคุยกันระหว่างการรับชม รวมถึงกิจกรรมที่ทำขณะรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน การสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงภาคสนามด้วยกันทั้งหมด 4 ครั้งด้วยกัน ซึ่งแต่ละครั้งใช้เวลา 3 วัน รวมทั้งสิ้น 12 วัน โดยแต่ละครั้งผู้วิจัยจะวางแผนการสัมภาษณ์โดยให้คนในหมู่บ้านที่รู้จักกันเป็นอย่างดีนัดหมายไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

6. ในกรณีที่การนัดหมายไม่ลงตัวทั้งฝ่ายผู้วิจัยหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจะทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลักทางโทรศัพท์ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกทางโทรศัพท์แทนที่จะลงพื้นที่สัมภาษณ์ในหมู่บ้าน สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เนื่องจากเป็นการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย และสะดวกสบายทั้งสองฝ่าย

ในการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผู้วิจัยจะทำการเตรียมรายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักที่ไม่สะดวกให้สัมภาษณ์เมื่อครั้งลงพื้นที่ โดยทำสำเนาอีกฉบับหนึ่งให้ผู้ประสานงานในหมู่บ้าน ในรายชื่อจะระบุเวลาที่สะดวก (เวลาที่ผู้ให้ข้อมูลหลักอยู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเวลาเลิกจากการทำงาน)

ผู้วิจัยจะทำการโทรศัพท์ไปยังเครื่องโทรศัพท์มือถือของผู้ประสานงานในหมู่บ้าน ผู้ประสานงานจะทำการเป็นผู้รับสายและพูดคุยตกลงกับผู้วิจัยว่าจะทำการสัมภาษณ์ใครในวันนี้ ผู้ประสานงานจะทำการเดินทาง จะไปบ้านของผู้ให้ข้อมูลหลักนั้น และเริ่มทำการสัมภาษณ์ และเมื่อทำการสัมภาษณ์จบ ผู้ประสานงานก็จะทำการ สอบถามผู้วิจัยว่าไปบ้านหลังใดต่อ หากผู้ประสานงานเดินทางไปบ้านหลังนั้นและไม่พบผู้ให้ข้อมูล ผู้ประสานงานก็จะแจ้งผู้วิจัยและไปบ้านหลังถัดไปจนหมดรายชื่อ ทำเช่นนั้นจนกระทั่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ทุกคนตามรายชื่อจนหมด

นอกเหนือจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารับชมโทรทัศน์ร่วมกันแล้วคำถามที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ยังเป็นคำถามที่เกี่ยวกับว่าบุคคลที่ร่วมรับชมทั้งในครัวเรือน และในสถานที่สาธารณะ เป็นกลุ่มคนกลุ่มไหน ชนิดไหน จุดประสงค์การรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน ทำไมถึงรับชมโทรทัศน์กับคนกลุ่มเดียวกันนี้ มีการเปลี่ยนกลุ่มผู้ร่วมชม เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่ ทั้งนี้คำถามในตอนนี้จะได้อธิบายเรื่องของความหมายการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของประชาชนในหมู่บ้าน

การแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 6 ขั้นตอนนั้นเนื่องจาก

1. ทำให้สะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล โดยจะได้ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นก่อน เช่นการวิจัยนี้จะได้ปริมาณผู้ชมที่มีการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์หาความหมายและพฤติกรรม
2. ช่วยในการสร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่าง อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์หรือการแนะนำกลุ่มตัวอย่างท่านอื่นที่มีแนวโน้มคล้ายกับตนเองได้

ข้อสังเกตและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การสำรวจ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แบบสอบถาม 1 ชุดต่อ 1 ครอบครัว การกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มที่ให้ไปยั้งนั้นมาจากบุคคลคนเดียวในครอบครัวเท่านั้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความลังเลในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยขอความช่วยเหลือคนรู้จักกันที่อยู่ในหมู่บ้านทำการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งโดยการนำแบบสอบถามนั้นๆ ไปถามอีกรอบในช่วงที่สมาชิกในครอบครัวแต่ละหลังอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นคำตอบที่ได้ตรงกันกับที่กรอกไว้ หลังจากทำการตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยยังค้นพบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ต้องทำการสอบถามทางโทรศัพท์เพื่อให้แน่ใจอีกรอบหนึ่ง อีกปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยโดยใช้แบบสอบถามคือ ประชาชนในหมู่บ้านที่คาดว่าจะมีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 74 หลังคาเรือนแต่แบบสอบถามที่ได้กลับมาแค่ 72 หลังคาเรือน เพราะมี 2 หลังคาเรือน ที่ไม่มีคนอาศัยอยู่นั้นไม่มีบ้านอยู่จริงเป็นคนต่างถิ่นที่แค่เข้ามาซื้อที่ไว้ในหมู่บ้านแต่ไม่ได้มาอาศัยจริง นานๆ จะเข้ามาดูที่หนึ่งซึ่งผู้ประสานงานของผู้วิจัยแจ้งว่าเป็นคนนอกพื้นที่และจากการสำรวจไม่มีเครื่องรับโทรศัพท์

การสัมภาษณ์เชิงลึก

ปัญหาการทำวิจัยในชั้นตอนนี้เกิดขึ้นเนื่องจากเรื่องเวลาของประชาชนในหมู่บ้าน การสัมภาษณ์เชิงลึกจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อทุกคนในครอบครัวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันคือในช่วงเย็นหลังจากที่สมาชิกในครอบครัวกลับมาจากทำงาน หรือจากโรงเรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เวลาที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 17.30น. -20.00 น. ด้วยเงื่อนไขเรื่องเวลาที่จำกัดผู้วิจัยจึงต้องทำการวางแผนการสัมภาษณ์โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามเป็นแนวทางในการวางแผน ซึ่งท้ายสุดได้แบ่งเป็นกลุ่ม ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ดังนี้คือ กลุ่มผู้ที่มีอาชีพแม่บ้าน ซึ่งอยู่บ้านทั้งวัน และกลุ่มที่ต้องออกทำงานทั้งวันและกลับมาช่วงเย็น ซึ่งแน่นอนว่ากลุ่มที่ 2 ย่อมมีจำนวนมากกว่า และเพื่อเป็นการสะดวกในการสัมภาษณ์จึงแบ่งกลุ่มผู้สัมภาษณ์กลุ่มที่ 2 ออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่โดยเลือกเอาเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวกำหนด โดยพื้นที่ๆกำหนดมีดังนี้

1. บ้านบน
2. บ้านล่าง
3. บ้านโค้ง
4. บ้านในซอย

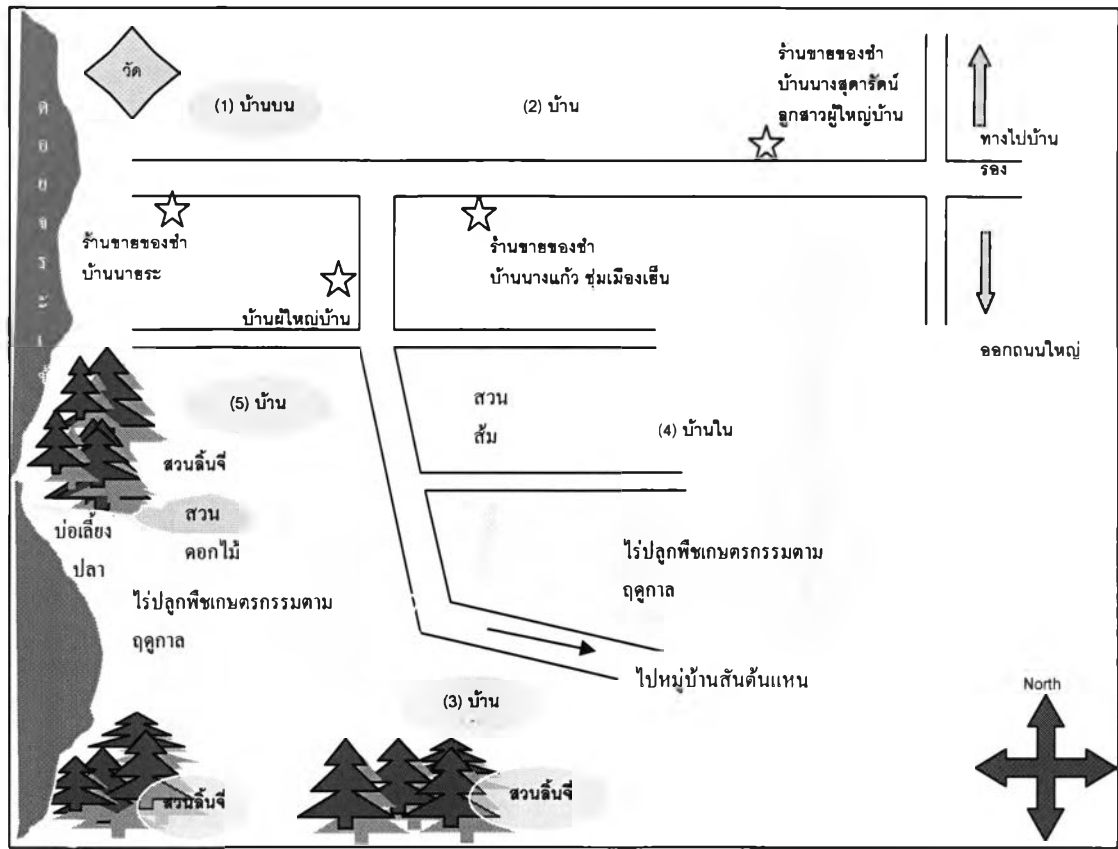
5. บ้านในสวน

จากการสำรวจ พบว่าบริเวณพื้นที่ (1) บ้านบน และ (2) บ้านล่างจะเป็นเขตที่อยู่อาศัยหลักของคนในหมู่บ้านสังเกตได้จากความหนาแน่นของจำนวนหลังคาเรือน และประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว รวมทั้งเป็นบริเวณที่มีร้านค้าของชำมากที่สุด ส่วน (3) บ้านโค้ง (4) บ้านในซอย (5) บ้านในสวน เป็นพื้นที่ในการทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เช่นสวนลั่นจี่ ปลูกดอกไม้ บ่อปลา และพื้นที่ไร่ที่ใช้ในการปลูกพืชเกษตรตามฤดูกาล จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ (3)-(5) ของหมู่บ้านจะน้อยกว่าครัวเรือนใน บ้านบน และบ้านล่าง (ดูแผนภาพ 3.1 ประกอบ)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในระหว่างวันสวนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่กับบ้าน หรือเป็นเจ้าของร้านค้าของชำในหมู่บ้าน หลังจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยก็จะใช้วิธีสอบถามถึงตารางเวลาของกลุ่มผู้ที่ทำงานนอกบ้านว่ากลับมาตอนกี่โมงผู้วิจัยจะได้ทำการเตรียมตัวจัดตารางเวลาสัมภาษณ์ต่อไป รวมทั้งการแจ้งชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงให้ทราบล่วงหน้าว่าผู้วิจัยจะเข้ามาสัมภาษณ์

ระหว่างทำการสัมภาษณ์ เชิงลึกผู้วิจัยมักจะเจอปัญหาเรื่องการพูดคุยกันนอกประเด็นคำถามโดยส่วนใหญ่แล้วชาวบ้านจะเป็นผู้เริ่มประเด็นที่ไม่ใช่อยู่ในคำถาม โดยการสนทนาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ประสานงานของผู้วิจัยและชาวบ้าน โดยหัวข้อสนทนามักจะเกี่ยวข้องกับข่าวคราวความเป็นไปของสมาชิกในหมู่บ้าน และเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อคืนก่อนที่วัดระหว่างที่ชาวบ้านรวมตัวประชุมกันเพื่อหาสาเหตุเงินกองกลางหมู่บ้านหายไปจำนวน 7,000 บาท ซึ่งเงินก้อนนี้เป็นเงินที่ได้จากการทอดผ้าป่าวัดสันมงคลของปีนี้ โดยเงินก้อนดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบ ของผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าอาวาสวัด ระหว่างการประชุมผู้ใหญ่บ้านเกิดการมีปากเสียงกับเจ้าอาวาสทำให้ชาวบ้านต้องออกมาช่วยไกล่เกลี่ย จนเหตุการณ์ยุติลงได้โดยดี โดยฝ่ายผู้ใหญ่บ้านยินยอมที่จะรับผิดชอบต่อการสูญหายของเงินจำนวนดังกล่าว บางครัวเรือนผู้วิจัยต้องนั่งฟังเกือบชั่วโมง นอกจากประเด็นดังกล่าวแล้ว ชาวบ้านมักจะสนทนากันเองระหว่างที่ผู้สัมภาษณ์กำลังดำเนินการสัมภาษณ์กับอีกท่านหนึ่งอยู่ ปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อเรื่องเวลาเป็นอย่างมากจึงได้ปรึกษากับผู้ประสานงานเพื่อหาทางออก โดยสรุปว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่มีการสนทนากันนอกประเด็นผู้ประสานงานจะทำการเริ่มประเด็นในการสนทนาที่เกี่ยวข้องกับการคำถามที่ผู้วิจัยกำลังสัมภาษณ์อยู่ วิธีการดังกล่าวช่วยลดเวลาในการสัมภาษณ์และได้ทั้งคำตอบที่ต้องการได้เป็นอย่างดี

3.1 แผนภาพพื้นที่หมู่บ้านสันมงคล

การวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อหาจำนวนที่ประชาชนที่ร่วมรับชม และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาพฤติกรรมและการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของผู้ชมในเขตหมู่บ้านสันมงคล ตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้รับชมโทรทัศน์ร่วมกัน (Co-Viewing) แล้วก็จะนำข้อมูลมาที่ได้มา มาวิเคราะห์ทำความเข้าใจร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีที่เรียบเรียงไว้เพื่อศึกษาว่าข้อมูลที่ได้มาสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมในการร่วมรับชมโทรทัศน์ของผู้ชมในชุมชนชนบท
2. เพื่อทราบถึงการร่วมรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของผู้ชมในชุมชนชนบทที่สนองตอบความต้องการด้านสังคมและจิตใจ

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการอธิบายพฤติกรรมในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาโดยอธิบายถึง รูปแบบพฤติกรรมในการรับชมโทรทัศน์ร่วมกันของผู้ชมในชุมชนหมู่บ้านสันมงคล โดยอธิบายถึงสถานที่ ในรับชมร่วมกัน ช่วงเวลาในการรับชมโทรทัศน์ รูปแบบการรับชมของผู้ร่วมรับชม และจำแนกกลุ่มผู้รับชมร่วมกันออกตามลักษณะการรับชม นอกจากนี้แล้วจะใช้วิธีการสังเกตการณ์ เพื่อหาลักษณะพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับชมโทรทัศน์ของกลุ่มผู้รับชม รวมทั้งสถานที่ และช่วงเวลาในการเปิดรับชม สาเหตุที่รับชมร่วมกัน รายการที่รับชมร่วมกัน

ส่วนบทที่ 4 จะเป็นการนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ในลักษณะการพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description) ประกอบกับการสรุปข้อมูลในรูปแบบตารางเพื่อความสะดวกในการอ่านข้อมูลโดยจะเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์และตอบปัญหาการนำวิจัยครั้งนี้

ส่วนบทที่ 5 ผู้วิจัยจะทำการสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ และข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำไปเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องในอนาคต พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์บางประการที่ค้นพบขณะทำการวิจัย

จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการให้สัมภาษณ์สอบถามเชิงลึกอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในทุกครัวเรือน พร้อมทั้งได้รับข้อมูลทางประชากรจากประธานกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขของหมู่บ้านเพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลทางประชากรที่เก็บมานั้นถูกต้อง ดังนั้นข้อมูลในบทที่ 3 ที่นำเสนอ นั้นจึงเป็นที่พึงพอใจของผู้วิจัยที่จะทำการอธิบายและวิเคราะห์ในบทที่ 4 ต่อไป